

южно отъ Дунава, защото освобождението на България би било ликвидация на европейска Турция. Силитѣ на Русия били изтощени и тя не могла да се противи. При все това по Одринския миръ Русия издействувала отъ Високата порта правото на българитѣ да строятъ свободно мѣнастирски сгради, високи и красиви църкви съ камбанарии, на които донесенитѣ отъ Русия камбани можели да свикватъ християнитѣ на молитва. По силата на сѣщия договоръ, турцитѣ давали разрешение на българитѣ свободно и публично да извършватъ своето богослужение и да устройватъ празници. Споредъ това въ периода отъ 1830 до 1840 години се построили най-хулавитѣ и най-грандиознитѣ мѣнастири въ Търновския окръгъ, Рилскиятъ мѣнастиръ Св. Иванъ и т. н. Сѣ по Одринския миръ Портата зела задължението да не преследва раята въ окупиранитѣ презъ война области, а обратно: да пази и закриля българитѣ отъ кърджалии, непокорни еничери и разни харамии грабители. За съжаление последното задължение намѣсто да подобри, то влошило положението на раята. Турското правителство извикало изъ Мала Азия разни даалии, делибашии и краези, които организирали въ конни групи да обикалятъ селата ужъ да бранятъ раитѣ отъ обирниците, а въ сѣщностъ тѣ най-жестоко ги ограбвали, защото ношували насилствено и безплатно по домоветѣ имъ, хранѣли се отъ зальга имъ и земали за този трудъ „дишъ парасж“.

Срещу тѣзи нови гладници и потисници избухнала Велчевата завѣра въ Търново, но и тя бързо заглѣхнала поради грѣцко предателство.

Турската неуправия принудила великитѣ сили да заставятъ султанъ Меджита да реформира държавата си, за което той издалъ прочутия хатишерифъ въ двореца Гюлхане (1839).

За изпълнението на този хатишерифъ се правили нови за вѣри и се дигнали голѣми възстания въ Софийско презъ 1835 г., презъ 1841 г. въ Поморавия и презъ 1850 въ Видинско. Къмъ всички тѣзи завѣри на българитѣ руското правителство не е оставало хладнокрѣвно и винаги е настоявало да се изпращатъ европейски анкети, които намѣстото да изпитватъ, защо раята се бунтува.

И така, всѣка руска война съ турцитѣ, а особено Шуменската война и хатишерифътъ силно въздействували на българския народъ за възраждане и закрепване въ национално имъ съзнание.